

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Označení materiálu:	VY_32_INOVACE_EKRZU_EKONOMIKA3_17
Název materiálu:	PLATEBNÍ STYK
Tematická oblast:	Ekonomika, 3. ročník
Anotace:	Prezentace vysvětluje žákům bezhotovostní platební styk a jeho formy
Očekávaný výstup:	Žáci budou schopni vysvětlit, čím je charakteristický bezhotovostní platební styk a způsoby placení.
Klíčová slova:	Bezhotovostní platební styk, příkaz k úhradě, příkaz k inkasu, SIPO, platební karta.
Druh učebního materiálu:	PREZENTACE
Metodika:	Podklad pro výklad učiva
Obor:	29-54-H/01 Cukrář, 66-51-H/01 Prodavač, 65-51-H/01 Kuchař-číšník
Ročník:	TŘETÍ
Vytvořeno v programu:	Microsoft Office PowerPoint 2007
Odkaz:	
Autor: (jméno, příjmení, titul)	ING. ZUZANA EKRTOVÁ
Zpracováno dne:	31. 1. 2013
Prohlašuji, že při tvorbě výukového materiálu jsem respektoval(a) všeobecně užívané právní a morální zvyklosti, autorská a jiná práva třetích osob, zejména práva duševního vlastnictví (např. práva k obchodní firmě, autorská práva k software, k filmovým, hudebním a fotografickým dílům nebo práva k ochranným známkám) dle zákona 121/2000 Sb. (autorský zákon). Nesu veškerou právní odpovědnost za obsah a původ svého díla.	
Integrovaná střední škola, Hlaváčkovo nám. 673, Slaný	

BEZHOTOVOSTNÍ PLATEBNÍ STYK

Bezhotovostní platební styk je charakteristický tím, že k přesunu peněz dochází, aniž kdokoli vzal do ruky bankovky či mince.

Provádí se totiž na základě příkazů **plátce**, který dává někomu (zpravidla bance) příkaz, aby vyplatila peníze **příjemci** na jeho bankovní účet.

FORMY BEZHOTOVOSTNÍHO PLATEBNÍHO STYKU

Příkazy k bezhotovostnímu platebnímu styku lze podávat jak přes počítače nebo telefony, tak fyzicky, tedy na papírovém dokumentu s připojením podpisu.

Rozlišujeme dva druhy platebních dokladů:

1. ÚHRADOVÉ

2. INKASNÍ

FORMY BEZHOTOVOSTNÍHO PLATEBNÍHO STYKU

1. ÚHRADOVÉ

Úhradový platební doklad (**příkaz k úhradě**) je klasický dokument, kdy se bance sdělí, kolik peněz má poslat na účet příjemce.

Může být **jednorázový** (1 platba) nebo **trvalý** (více stejných plateb v pravidelných intervalech).

PŘÍKAZ K ÚHRADĚ

prostřednictvím elektronického bankovníctví

Platební příkazy tuzemské

1 - Platební příkaz

Hlavička

Bankovní spojení příkazce:	Číslo účtu:	Název ústavu:	Kód ústavu:
Běžný účet podnikatelsk...	1526939	Komerční banka	0100

Datum splatnosti:	Datum vystavení:	Místo vystavení:	Měna:	Údaj banky:
31.08.2000 19	30.08.2000 19	Praha	CZK	01

Údaj pro vnitřní potřebu:	Částka celkem:	Řádků:	Konstantní symbol:
Udaj ...	2 440,00	2	

0800 123456789 1 220,00 879

0800 888888 1 220,00 224

Shark IQ_Beta MSI 0:020

OK Storno

PŘÍKAZ K ÚHRADĚ

vyplněním papírového formuláře v bance

HROMADNÝ PŘÍKAZ K ÚHRADĚ

Název banky ..... pobočka 01

Číslo účtu plátce	Kód banky	Zúčtujte celkem Kč	Splatnost dne	* Konstantní symbol

* Konstantní symbol určuje jmen. příbuzí, že je společný pro všechny účty příjemců (jednotliví je pak neukládá)

Číslo účtu příjemce	Kód banky	Částky v Kč	Symboly plateb		
			variabilní	konstantní	specifický

V ..... dne ..... 200..... .....
razítko a podpis(y) plátce

FORMY BEZHOTOVOSTNÍHO PLATEBNÍHO STYKU

2. INKASNÍ

Inkasní platební doklad (**příkaz k inkasu**) je dokument, kterým člověk potvrzuje, že si z jeho účtu někdo další může měsíčně **strhávat prostředky za poskytnuté služby**. Používá se u plateb, jejichž výše není dopředu známá (např. platby mobilním operátorům, **SIPO**).

SIPO = soustředění inkaso plateb obyvatelstva

Platební doklad SIPO						
Podací znaky			Zp. platby Hotovost	Poř. číslo 1	Pošta / d.o. 31200/1	1 Identifikační číslo = Variabilní symbol 5558971898
			Plat. měsíc Květen 2008	Podmínky úhrady SIPO		2 Spojovací číslo = Specifický symbol 3010011293 SIPO
Poznámka		Platnost dokladu do 31.05.2008		3 Částka Kč =4863.00=		
Kód popl.	Částka	Název poplatku	Detail	Č. org.	Plátce	
1	470.00	Elektřina	ev.cis. 111111111	907140	Novák Jan Berounská 820/49 Budišov nad Budišovkou 31200 Budišov nad Budišovkou	
2	650.00	Elektřina	ev.cis. 222222222	907140		
5	45.00	ČRo - poplatek		900005		
6	135.00	ČT - poplatek		900006		
8	400.00	Plyn	RWE ZCP 121212121	907165		
13	3163.00	Nájem		303799		
Platbu jednorázovým příkazem k úhradě proveďte nejpozději do 25. dne měsíce. Platbu v hotovosti je možno uhradit na poště i poslední pracovní den měsíce.						

...sdružení více pravidelných plateb do jedné...

PLATEBNÍ KARTA

Hlavním prostředkem běžných bezhotovostních plateb jsou **platební karty**. Používají se k **výběru hotovosti** z bankomatů (bezhotovostní peníze z účtu proměňujeme na peníze hotovostní) a k **bezhotovostní úhradě** zboží a služeb v obchodech.

Co všechno najdete na platební kartě

Licová strana

- 1 Banka** Logo banky a někdy i název účtu.
- 2 Bankovní asociace, která kartu vydala** Když je logo na dvou obchodu, lze uvnitř kartou platit.
- 3 Číslo karty** Je-li údaj plastický, máte embosovanou kartu. Čtyři malá čísla vlevo jsou bezpečnostní prvek.
- 4 Jméno a příjmení** V rodině si poříďte každý svou kartu. S tou na jméno Nováková vousatý muž v obchodě neuspěje.
- 5 Platnost karty** Bankomat vás při výběru upozorní, když platnost končí. A banka automaticky připraví novou.
- 6 Čip** V těchto místech bývá čip s údaji o kartě. Obchodníci postupně přecházejí na tuto technologii.

Rubová strana

- 7 Magnetický proužek** Jsou na něm zaneseny údaje, které umí přečíst čtečka. Snadno se poškrábe, noste kartu v pouzdře.
  - 8 Proužek s podpisem** Podepisujete se černou nebo modrou lihovou fixou a podpis nemusí souhlasit s podpisovým vzorem v bance.
  - 9 Hologram** Bezpečnostní prvek karetní asociace, chrání kartu proti zkopírování.
  - 10 Ověřovací číslo karty** Takzvaný CCV kód, který slouží při platbě přes internet. Zadává se posledními třemi nebo čtyřmi čísly.
- ! PIN nikdy nepište přímo na kartu.** Pokud si ho nemůžete zapamatovat, změňte ho. Za 50korunový poplatek bezpečí vašich peněz stojí.

PLATEBNÍ KARTA

**ROZLIŠUJEME DVA TYPY PLATEBNÍCH
KARET:**

DEBETNÍ

KREDITNÍ

PLATEBNÍ KARTA

DEBETNÍ

Jedná se o nejběžnější typ platebních karet. Jsou spojeny s běžným účtem a při platbách nebo výběrech z bankomatů tak klient **čerpá vlastní peníze**. Pokud na účtu není dostatek finančních prostředků, nemůže platba či výběr proběhnout.

PLATEBNÍ KARTA

KREDITNÍ

Kreditní kartou se čerpají finanční prostředky, které **poskytuje banka**. Jde tedy o formu půjčky, kterou je nutno v bezúročném období (45 – 55 dní) splatit. Poté si banka účtuje za půjčení peněz vysoké úroky. Stejně zpoplatněný je i výběr z bankomatu, proto k tomuto účelu není kreditní karta vhodná vůbec.

VÝHODY BEZHOTOVOSTNÍHO PLACENÍ

- Hlavní výhodou bezhotovostního platebního styku je **rychlost**, jakou je možné platit. Není třeba hledat peníze, případně se dohadovat s obchodníkem, zda má či nemá na vrácení...
- V případě internetového bankovníctví je zase možno ihned **zkontrolovat**, kolik peněz zbývá na účtu.
- Placení je **bezpečnější**, nehrozí ztráta či ukradení hotovosti.a

POUŽITÉ ZDROJE

1. Kolektiv České spořitelny, Dnešní finanční svět. TERRA-KLUB, o.p.s., 2012
2. Mach, J. *Ekonomika pro SOU – 3. díl*. Fortuna. 2002. ISBN 80-7168-729-4
3. http://www.google.cz/search?hl=cs&gs_rn=7&gs_ri=psy-ab&cp=3&gs_id=0&xhr=t&q=sipo&qscrl=1&rlz=1T4ADSA_csCZ406CZ409&bav=on.2,or.r_qf.&bvm=bv.44442042,d.ZWU&biw=1366&bih=590&ion=1&wrapid=tljp136471948666800&um=1&ie=UTF-8&tbm=isch&source=og&sa=N&tab=wi&ei=fPdXUemrGYPI4QSdmlGwBg#imgrc=Bk1BhDe-TME9tM%3A%3BEciMeAzHMXuhDM%3Bhttps%253A%252F%252Ftpv.ceskatelevize.cz%252Fpoptatky%252Fimg%252Fsipo_full.png%3Bhttp%253A%252F%252Fforum.finexpert.e15.cz%252Fviewtopic.php%253Ff%253D316%2526t%253D302238%2526st%253D0%2526sk%253Dt%2526sd%253Da%2526start%253D1200%3B853%3B412
4. http://www.google.cz/search?q=platebn%C3%AD+p%C5%99%C3%ADkaz&hl=cs&rlz=1T4ADSA_csCZ406CZ409&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=H_hXUY2cBYLk4QTWw4CABg&ved=0CEMQsAQ&biw=1366&bih=590#imgrc=a0H4UnoN8lkaRM%3A%3BAjpBR4Y62NlclM%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.finance.cz%252Ffinance%252Fgalerie%252Fimg%252F2619.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.finance.cz%252Fucty-a-sporeni%252Fbezne-ucty%252Fabeceda-beznych-uctu%252Fjak-platit-z-bezneho-uctu%252F%3B500%3B346
5. http://www.google.cz/search?q=platebn%C3%AD+karta&hl=cs&qscrl=1&rlz=1T4ADSA_csCZ406CZ409&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=rfxXUZqJK4qs4AS2v4C4Aw&sqi=2&ved=0CE8QsAQ&biw=1366&bih=590#imgrc=9l06LNq4R2hScM%3A%3Beb66zid2lsHHxM%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.nenechsedojit.cz%252Fsites%252Fdefault%252Ffiles%252Fplatebni_karta.png%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.nenechsedojit.cz%252Fplatebni-karty%3B657%3B332